

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városház 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor csütörtökön estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vételre fel.

Előfizetési felhívás.

Lapunk a IX-dik évfolyam második negyedének küszöbén örömmel tapasztalja, hogy legrégibb és újabb előfizetőinek zöme hűségeseen mellette maradt mint erkölcsi, értelmi támogatója és anyagi pártfogója.

Kölsönösen meggyőződöttünk arról, hogy a lapnak állandó és lelkes előfizető közönsége; a közönségnek állandó lapra, mint hű barátira van szüksége.

Az egymásra utaltatás ily kölcsönös viszonyánál fogva, midőn hivatkozunk arra, hogy részünkől nem mulasztottuk el városunk és vidék közönségének érdekeiért minden lehető alkalmilag elkövetni, küzdeni az igazságért és jogokért; valamint hogy nem tévesztettük szem elől lapunk misszióját s a hazafias érzületnek ébren tartását; ezeken kívül a társadalmi és gazdasági téren, nem különben a szépirodalom terén is amennyit lapunk keretében nyújthattunk, lehetőleg választékosan szolgáltatott olvasóink szórakoztatására, ismeret-körének tágítására, hasznos élvezetére: fölkerjük a mi t. pártfogó előfizetőinket, hogy ne csak ne szünjenek meg hű szövetségeseink maradni, hanem szíveskedjenek lapunkat ismertetni s új előfizetőket gyűjteni.

Hazafias tisztelettel a

„Köszeg és Vidéke“
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Köszeg, 1889. márczius 24.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt. Negyedévre 1 frt.
Félévre 2 frt. egyes szám ára 10 kr.

A nőcseléd-kérdés.

Erről a tárgyról már sokszor és sokan irtak, nőegyletek gondolkoztak és a megoldás felé közelgető lépéseket is tettek; de sőt maga a törvényhozás is szükségesnek tartotta e kérdést legalább érintőleg tanácskozásai sorrendjébe fölvenni, minek eredménye lett az 1876: XIII. t.-cz.

Mindeme tevékenységek és hatalmi tényezők közbenjötté daczára is a cseléd-ügy megoldása mai napig még orvosolatlan nyitkérés maradt.

Ritka kivételek az olyan cseléd-tartó gazdák, — akik cselédjeikkel megelégedve volnának; mert vajmi fehérhollók az olyan cselédek, akik gazdáiknak törvényes és még oly szerény igényeit is csak egy-két éven át bár, kielégíteni akarnák, vagy képesek volnának.

A vallás, az állam egész tekintélyét latba vetette és mégis ott vagyunk a kezdetnek küszöbén!

És honnan vannak mindeme mizériák?! Miért hogy nincsenek nagyobb számmal a hűséges és jó cselédek?

Bizony ennek a kalamitásnak igen sok oka van, melyek közül egy néhány kimagaslóbbra rá kell mutatni, hogy társadalmilag orvosoltassanak, illetőleg emez okok elháríttassanak.

A cseléd-tartók részéről pl. látjuk, hogy egyesek igen elkapatják cselédeiket majd a túlhajtott humanizmus, majd erkölcsiségbe ütköző kívánalmak teljesítése által. Szokatlan magas bérfizetés ígérete vagy teljesítésével is a cselédek igényeit fölcsigázzák; hogy ezeknek hűségét majd vonzalmát esetleg hallgatását mentül inkább biztosíthassák, minden olynemű kedvezményekben, előzékenységekben részletetik, minőket máshova szegődve egyáltalán nem élvezhetnek. Elhalmozzák minden alkalommal ajándékokkal, viszik utazásokra, melyek-

nél nem épen volna rájuk szükség s inkább csak annak fitogtatása czéljából, hogy a világ láthassa hogy ők mily nagyszámú cselédség fölött rendelkezhetnek. Háztartásukban is a szükséges létszámnál többet tartanak s így a munkamegosztás elvét a gyakorlatban annyira túlhatják, hogy ezzel inkább csak a munkátlansághoz, tértelenséghez és ezekkel karöltve járó bűnökhez szoktatják észrevétlenül is cselédjeiket. Pedig a nagyúri szécsélyek gyors váltakozásai, ideges ingerlékenységeik következtében gyakran vannak a nagyúri házakba jutott cselédek is kitéve annak, hogy szolgálatukból kilépni kénytelenek; már most az ilyen életmódhoz és fizetéshez szoktatott cseléd, ha hasonló nagyúri helyre be nem juthat és netán szerzett csekély pénzkészletét faczérkodása ideje alatt föléli, anyagilag kényszerítetik bármily kisebb háztartású családhoz is beszegődni. Igen ám, de már ilyenkor a korábbi életmód emlékei s behatásai folytán a szerényebb fizetés és korlátozottabb cselekvési szabadsággal elégedetlen; a munkát — melytől elszoktatták — kerüli, gyűlöli; kimenő szabad idejét, a kínálkozó alkalmat új gazdájának megszólására, becsmérlésére, pletykálkodásokra fordítja s mihelyt kilátása nyílik jobb helyet kapni, a legelső alkalommal fölmond; vagy durcássága, feleselgetései s egyéb fortélyok által a gazdát kényszeríti felmondásra és megy új helyre; innen ismét tovább és tovább, amíg végre vagy bűnökbe merülve vagy más uton elkallódik.

Ily esélyeknek részben elejét veendő, a cseléd-tartóknak kell körültekintőnek lenniök és soha olyan cselédet, aki az övéknél már jóval nagyobb háztartásban szolgált föl fogadni nem kell; mert ilyenekkel boldogulni ugy sem fognak.

Tudjuk, hogy vannak olyan — kivált nőcselédek — akik már beszegődésükkor előre kikötik, hogy nekik az új gazdaasszony megengedje ezt

TÁRCZA.

BARNA KIS LÁNY.

— A „Köszeg és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Te hozzád szól gyenge lantom
Angyalom,
Te hozzád szól esdő hangom
Galambom;
Hadd beszéljen hadd sóhajtson
Az a szív,
Melynek minden dobbanása
Olyan hív.

Néhány hete hogy szívemet
Elrablád,
Nem vágyom már máshova, csak
Te hozzád;
Csak az gyötör s azt fájlalom
Egyedül
Mert fogadsz oly véghetetlen
Hidegöt?

Mond meg nekem, hogy szivedet
Birhatom;
Akkor aztán nem gyötör a
Fájdalom.
Enyém lesz az égnek legszebb
Csillaga —
S elenyészik bús szívemnek
Bánata . . .

Adám Kálmán.

Felix tündére.

Irtá: St. Jágo.

(17-ik folytatás.)

— Aha! de hisz délután másképp beszélte, el volt ragadtatva?

— Az más — akkor Evelint neheztelni hittem rá. Tudod kissé elhidegültünk. De miért nem táncolsz? Evelinnel sem láttalak még.

— Nem tánczol — csak a legritkább esetben.
— Milyen tánczosnő? remélem élvezted azt a gyönyört, mely karjaidban vitted a tánczba.

— Táncoltam vele egyszer — egy keringőt, — de soha se felejttem el. Keringőt jobban, szebben nálánál senki sem tánczol.

Alig hogy e szavakat Andor elmondotta — megszólalt a zene egy keringőre. Nem volt hatalom, mely visszatartson egy kísérlettől Evelinnél.

Fölkértem.
Egy csodálkozó pillantás — rövid zavar — habozás és ideges kézmozdulat után felelet:

— Nagyon köszönöm, Felix — mondá, komolyan függesztve szeméit rám — de én nem tánczolok . . . keringőt.

Ezt nem vártam. Nem voltam szokva a visszautasításhoz — még kevésbé hittem azt Evelintől. Alig tudtam szóhoz jutni — ugy le voltam hűtve; mit Evelin látva, szeméinek kérő édes pillantásával igyekezett engesztelni. Szerencsémre francia következt — és nem tágitva arra is megkértem. Mint ki végre teljesít valamely erős kívánatot — halvány — nekem ugy tetstett — gúnyos mosollyal szólt.

— Ha már ugy kívánja?! . . .

A táncz kezdődött — s a logikelmesebb láné-

tett — midőn Eveline karomba fogódzott. — Csak most volt alkalmam — csodálattal szemlélnem Evelint. Az a remek könnyedség, a báj, mit járása, mozdulatai közben kifejtett; büszke fej hordozása, egyszerű, öntudatlan kellemé mindenkit elragadott.

Büvölő arcának cool árnyalatán át-át lövellt a vér-rózsza színe. Magas, sugar termete — mely gyönyörűen hajlott, — a legszebb állvány volt, melyen szép feje csak nyugodhatott. És . . . szeméi — ah, azok játszottak a férfi-szívekkel.

— Miért tagadta meg tőlem . . . a keringőt — Evelin? . . .

— Mert — őszintén szólva — föltem önnel tánczolni.

Jobb mindkettőnkre, hogy nem teljesíttem kérését. Oh, istenem! Felix ne vegye oly zokon — hisz, nem ez volt az utolsó keringő . . .

Közönyös tárgyakról folytatott rövid társalgás után elégedetlenül távoztam Evelintől. Nagyon levert ez a visszautasítás.

Megtalálva Andort — elpanaszoltam neki a dolgot. Ő vigasztalni törekedett.

No, lásd — hogy nem tánczol. Megmondom az okát is. Ez kedvező jel, szerencsésnek mondható magad. — Vonakodása nem egyéb, mint félelem — fél a szerető férfi karjainak ölelésétől. A diagnózis teljes: szíve feléd hajlik, nem tudta elzárni, befogadott — de még nem győzte le önmagát, akarata mindig daczol, elfojtja érzelmeit — de remeg a gyöngeség gondolatára, visszajed, hogy a táncz szédítő hevében, a zene andalító hangjainál . . . veled . . . reád támaszkodva, . . . egymáshoz simulva — válladra hajtsa szép fejét . . . és szíve dobogása előlulja.

— Sophisma! ha szeretne, — mindent megtenne kedvemért, mondám kedvetlenül,

meg azt, többek közt a minden vasárnap és ünnepeken délutáni kimenetelt, bálbajarást és esténként katonakedvesének egy-két órára bebecsajthatását. Ilyen föltételek elfogadása által a cseléd tartó megálazza magát s emellett az erkölestelenségnek kaput nyit. Ezt tenni nem is tisztességes; az ilyen ajánlközöt ki kell utasítani.

Azt is bőven lehet tapasztalni országsherte, hogy a gazdasszony a nőcselédnek intimusává válik különböző okokból. Ezt a gazdának ujain keresztül elnézni nem szabad. Másutt meg épen azt látjuk hogy a nőcseléd a gazdával ért egyet; amely immoralis helyzetet szintén nem fogja el-túrni egy önérzetes háziasszony sem. Ily körülmények közt a nőcselédkérdés egyuttal a házaselet viszonyaiba is beleszövődén, annak fontossága ez oldalról való megvilágításban is szembe-szökő, amiért annak rendezése a cseléd tartókra sem lehet közömbös.

Hibásnak kell tekintenünk és lehetőleg ellensulyoznunk a törvényhozás azon intézkedését mely szerint a cselédkönyvbe — ha igaz lenne is — nem szabad rosz minősítvényt beírni. Hiszen így a gazda a könyvet tekintve, soha sem lehet tájékozva fölfogadandó cselédjének ügyességéről és erkölesiségéről. Mindenkinek sorba kell kitanulmányozni, tapasztalásból és saját kárára kiismerni minduntalan váltakozó cselédjeit. Tessék bárkinek számítás tenni, hogy csak tíz év alatt is rosz cselédek által mennyi kárt szenvedett! Hát még egy egész életen át?! És ne is legyen reménység hogy ezen változtatva lesz? Látjuk, miként a civilizáció kinövései, túlkapásai a nőcselédnél aggodalmat mérvben meghonosultak. Hová fog ez vezetni, ha ez irányban haladnak tovább tovább?

Azután a cselédszerző intézmény is mily szabadon, korlátlanul mert kellő ellenőrzés hiányában, közreműködik arra, hogy állandóbb cselédszeregre szert ne lehessen tenni, miután a cselédszerzés — mint jövedelmi forrás — érdeke ugy szolván követeli, hogy minél nagyobb legyen az elhelyezési forgalom s a cselédszerzők commandójára mozognak, hullámanak a cselédek is ide s tova 2 hetenként s havonként.

A cseléd tartók legyenek igazságosak; adják meg a cselédnek ami megilleti; de szigorúan és pontosan követeljék is meg tőlük a munkát, az erkölesösséget, vallásosságot; egyáltalán pedig senki se fogadjon föl u. n. hónapos-cselédet.

A cseléd tartók közös akarattal kérvényezzék a törvény nem megfelelő intézkedéseinek módosítását és követeljék a közig. hatóságoktól is úgy a cselédekre mint a cselédszerzői intézményre szigorúbb ellenőrzés gyakorlatát!

Antaeus.

A magyar nótá és a népszínház. *)

Ezt mondják: nem irnak már manapság jó magyar nótát, — még a magja is kivesszett annak s csak

*) „A magyar Népzene” című szaklapból vesszük át a helyesléssünkkel találkozó cikket. Szerk.

— Sajnálak, hogy nem fogod fel a helyzet kedvező voltát — folytatja Andor.

Éppen ellenkezőleg. A szerelem legfőbb gyönyöre a titkolódásban rejlik — mindent mondhatunk egybekép — csak a határozott tudatot, a mi elárulna — a vallomást kerüljük, hogy kölcsönös érzelmeink édjét, a finom himpört — a drága zománcoztól minél tovább megőrizhessük. A mondás nagyon is igaz, hogy az igazság és a szerelem vak, mint tízezer denevér együttvéve. — Örülj — és ne gyötörd magad hasztalan kételyekkel. Barátom szavai nem nyugtattak meg. Hogy Evelin első kérésemet megtagadta roppantul elkésérett.

Többet e napon nem táncoltam, — nem kerestem nő társaságát. Láttam fényleni a legszebb csillagot — nevésségesnek tetszett, hogy apró cseprő csillagocskákat nézgessek. Evelin-hez vágytam — de önérzetem fellázadt — „hát mindig csak játszani fog ez a nő velem”

Felkeresem a mulatozó fiatalokat. Egy belső separeában szűkebb körű csoportra akadtam, melynek tagjai jégbe hűtött pezsgő és kártyával csillapították szenvedélyüket; hozzájuk szegődtem hűtözönek és játszó társnak. Később Andor is odajött. Finoman kötekedni kezdett velem a kivívott négyes felett. Nem bántott tréfázkodása, — nem is vesztogtettem egy szót sem, egyszerűen hallgattam, nyugodtan játszottam. Ez így folyt hosszabb ideig. A pezsgő emellett fogyott, akár a víz. Soha oly szomjat nem éreztem máskor, — jól esett a jégbe hűtött ital, mintha belső tüzet, lízamat — egész hangulatomat hűtötte, enyhítette volna. Társaim csak nézték kielégíthetlennel látszó szomjamat — de hiába, nagy hatást addig nem tett reám. Emellett folyton nyertem, mi sarcasticus kacajra fakasztott az ismert közmondás felett — és ingerelt. Az összes játszó vesztettek, minden előttem halmozódott fel. A kedélyek a szesztől és az állandó veszteségtől a legnagyobb mérvben felingerültek és feszültek lettek.

olyan holmi koresma és kocsis nóták járják, miket azután az első magyar műintézet, a népszínház oly előszeretettel cultivál s rakja azokat a „nemzet esalagányának” ajkaira.

Sok éve már, hogy népszínművet nem mutattak be csak megközelítőleg is, olyan kedvelt és igazán szép dalokkal, mint, mást ne említsék: a „Vöröshajú”, „Sárga csikó” vagy a „Nótás Katát”, hanem igen, telerakják a népszínház műhelyében készült, összetakolt silány termékekkel, mik ugyan Blaháné ajkairól kedvesen hangzanak, mókái s a kedves pirouettjei feledtetik velünk a rongyokat, miket a remek előadás beföd, de kérdés, elég van-e téve a magyar zenének s a czélnak, mit a népszínház maga elé tűzött a mikor ilyen termékekkel akarnak a publikum jóízlese ellen merényletei elkövetni. Mert áll az, hogy szemem-szedve, keresve sem lehetne rosszabb, mesterkétebb s silányabb „nótákat” találni, mint amelyekkel Blaháné ma az újabb népszínművekben a közönséget elragadja — s hogy a dalok mindennek nevezhetők, csak nem „népdaloknak”.

Mi a magyar népdal? A magyar nép kedély és szívetelének dalban tett kijelentése. Hol van az a magyar ember, ki olyan mesterkelt, nyakatekert és couplerszerű dalokban adjon kifejezést érzelmeinek.

És mi az oka, hogy most ez a genre dívik? Az, hogy a népszínház kapui chinai fallal vannak elzárva a külvilágtól, hogy oda teheteseg, ideákkal bíró ember, ja! be nem jusszon, mert az megártana és káros concurrentiát nyitna az ott bennt felütött népdalgyárnak.

Egy népszínművet, melyhez már a zene is kész, bár a dalok szépségei felett az angyalok hullissanak örömkönyveket — nem fogadják el, mert azok az igazgatóknak, illetőleg a karmestereknek nem tetszenek — persze nem ők szerezték vagy fedezték fel azokat.

Hogy ma odajutottunk, hogy népdal iróidimunk elpórosodott, idegenes, eredetiségéből kivetkőztetett lettek, oka közvetlen a népszínház, az ott uralgó, intézkedési rendszer s közvetve a „nemzet esalagánya” valamint a többi művészek s művésznők, kiknek kötelességük lett volna azon jó ízűs nevében is ezen irányt művészetükkel ellensúlyozni, amely ezen műintézetnek régen jó éjszakát mondott.

A kaszárnya és a kaptin vicezei, a mosogató sajtár mellett fothalát szellemességek jutnak ma a népdalok alá szövegül. Odajutottunk, hogy mint az egykori ártatlan bécsi népdal elfajult a legrágárabb coupletvá, úgy majd a mi népdalaink s népszínműveink meghilgatásánál is óvatosaknak kell lennünk s nőnkét és leányainkat otthon hagynunk, akár csak egy modern francia darabnál.

Csak az a kár, hogy az az idegen — ha ugyan megértene — igazán azt hisz, hogy ilyen a magyar nép, ilyen szafos a beszéde, ilyen a nótája, nem tudja, hogy ez csak a népszínházi-magyar, — ősiségéből, tiszte. eredetiségéből és vesztültett naivságából kivetkőztetve — akár csak az operette-generalis.

De mert én csak a népdalokról akarok írni — visszatérek oda és azon sokszor felvetett vádat akarom visszautasítani, mintha nem lenne elég új és jó magyar nóta. Terem bizony és komponálnak is nagyon sokat — de az mind csak az asztaliban marad, mert sem kiadója, sem előadója nem akad annak. A népszínházi művésznők, művészek a t. enéklük amit nekik a karmester előír, — a publikum azokat a nótákat keresi és veszi, amiket a népszínház színpadán hall, kiadó persze nem vállalkozik olyan dolgok kiadására, melyet ott nem méltotnak s így a sok jó és értékes szerzemény értéktelenül hever és vár jobb időket.

S hogy lehetne ezen a bajon segíteni? — Ugy, hogy a népszínház igazgatósága ne csak a népszínművekre, de a népdalokra is hirdessen pályázatot, és

Természetesen rím lett irányozva a boszus kifakadások és gunyos csipős megjegyzések egész sora Türem minden erőfeszitésemből. Ekkor már nagyon sok pezsgőt megittam — vérem forrott, hogy kitörjek. Az alkalmat — szerencsétlen, átkozott pillanatát — az ördög felidézte

Vala i megjegyezte, hogy nem hiába szerencsém van a játékbán — másutt nem dísekedhetem. Nevető hangok. Egy éretlen sühédér ekkor avval állt elő, hogy még s a társaság legszebb hölgyének kegyét élvezem — habár a táncot nem nagy örömmel fogadta. Tovább most már nem állhattam. Mikor hozzájárult az is, hogy elkezdtek gunyos, kiesnyítő modorban beszélni eszményképmről és kiméletlen sértő nevetés hangzott, reszketve emelkedtem fel, minden csepp vérem fejembe, arcomba tódult, elfeledkezve mindenről, a kezemben volt kártya-esomagot a jelenvoltak arcába vágtam a legmegvetőbb, legsértőbb szavak kíséretében. Iszonyatos zaj és felháborodás. Nekem estek — de tartásomtól és tekintetemről visszajedtek. Biztosítottam az elégtételtől őket. Mindez semmi se lett volna. Hanem azután — midőn a zaj csillapult akkor hogy mikép, nem tudom maig sem érteni — oh, hogy átkozott legyen a pillanat, midőn megfogamzott a gondolat — olyasmire vetemedtem, mi örökké mardó szegyenérzettel fog el-tölteni, mi emésztő tűzként égési lelkeket: egy cynikus, szemtelen fogadásra állottam — „előre kiűzött idő alatt meghódítani „Őt” — mit az elfogyzésnek kellett bizonyítani. A jelenvoltak bímulata még nagyobb lett — de tartották fogadásomat. És ez volt életomnek legnagyobb bűne — a legnagyobb bűnhődéssel utána

Mikor már kimondtam a visszavonhatlan szavakat: — eszméltem fel, — a gőz elszállott fejemből és az értelem került felül. Józanon képtelenség volt ily galád összeesküvést szólni a legszentebb érzelmeik ellen. Hiába minden!

Felejtésfűl az ivásbá akartam merülni — ah —

bocsássá azokat értelmes, elfogulatlan, hogy ne mondjam pártbajlatlan bírálók elé, és ne fogadjon el népszínművet előadásra, ha ahhoz már a zenerész is nem egyidejűleg lesz benyújtva, mint akár egy operettenél, hol szöveg és zene egyszerre megkivántatik. Ne számíton arra, hogy ez a mellékes dolga a népszínház kellekes-műhelyéből majd csak kikerül.

Azután ne tőrje azt, hogy körülé az érdekekre s a „választott nagyságok” a magyar nép közkinosével monopoliumot üzzenek s főleg hogy olyan dal-szerzeményeket tudjanak be a magyar „nép”-nek, melyek az ő természetes s egészséges felfogása és érzelmeivel homlokegyenest ellenkeznek.

—2.

A magyarországi tanítók Eötvös-alapjáról.

(II. folytatás.)

V. Az „Eötvös alap javára” jövedelmező könyvek után befolyt az 1888-ik évben.

1. A „Benkő Gyula-féle könyvkiadó cég” részéről	24 frt. 94 kr.
2. A „Lampel Róbert-féle könyvkiadó cég” részéről	3 „ 76 „
3. Molnár Imre, kecskeméti tan. ABC. könyve után	15 „ — „
Összesen: 43 frt. 70 kr.	

VI. Az egyes iskoláknál elhelyezett perselyekből befolyt az 1888. évben az „Eötvös alap-javára.

1. A „Budapesti I., III., VI., VII., VIII. és IX. kerületi Iskolaszéki Elnökségek” utján	16 frt. 60 kr.
2. A „föv. VI. ker. áll. tanító-képezde utján	22 „ 10 „
3. Hevizi fürdő perselyéből befolyt	3 „ 18 „
4. Keszthelyi közs. el. iskolák perselyéből	11 „ 26 „
5. Keszthelyi felső leányiskola perselyéből	1 „ 11 „
Összesen: 54 frt. 25 kr.	

VII. Az „Eötvös alap” tőkésített kimutatása az intézet alapításától kezdve.

Az 1877. évben tőkésített: 1. az 1876. évi jövedelem fele, 650 frt. — 2. Rafay Károly alapítványa, I. részlet, 10 frt. — 3. Kafka Károly főv. ig. sorsjegye 14 frt.

Az 1878. évben tőkésített: 1. az 1877. évi jövedelem fele, 1050 frt. — 2. Rafay Károly alapítványa, II. részlet, 10 frt — 3. Kamatokból tőkésített 82 frt.

Az 1879. évben tőkésített: 1. az 1878. évi jövedelem fele, 1650 frt. — 2. Zircen Janka alapítványa 1000 frt. — 3. Rafay Károly alapítványa, III. részlet, 10 frt.

Az 1880. évben tőkésített: 1. az 1879. évi jövedelem fele, 1100 frt. — Zichy Antal úr alapítványa 100 frt. — 3. Rafay Károly alapítványa, IV. részlet, 10 frt.

Az 1888. évben tőkésített: 1. az 1880. évi jövedelem fele, 1150 frt. — 2. A „Pecsi tan. egyesület” alapítványa 200 frt. — 3. Pelezer Lipót alapítványa 100 frt. — 4. A „Magyar-Francia biztosító társaság” alapítványa 500 frt. — 5. Weisz Bernát F. úr alapítványa 1000 frt. — 6. Grand Miklós úr alapítványa 24 frt. — 7. Rafay Károly alapítványa, V. részlet 10 frt.

mindinkább józanabb lettem tőle. Ramegtem a következménytől, felriadtam a szenvedhető veszteségtől.

Ki nem fejezhető ézelmeikkel hagytam el a dözsölőket. Mint egy bódult jártam, keltem a teremben, rá sem ügyelve a mellettem elhaladókra.

Végre egy oszlophoz támaszkodtam és onnan kuttattam a tőkét. E közben az éj jó előre haladt — a társaság oszlani kezdett. Szemeim Evelin alakját keresték. Egyik ablak mélyedésben észrevettem a két öreg hölgy és Andorral együtt. Kedélyes beszélgetésbe voltak merülve. Nehány pillanatig, mint a hajótörött a révpárt felé, néztem oda, s aztán esüggeden fordultam el. Szívem elfojtódott. „Ha megtudja, — Istenem, mi lesz? Elfog-e utasítani, elfog-e fordulni tőlem. Vonzalmát örökre eljártam”. Helyzetem mindinkább kétségbe ejtőbbnek tűnt fel. — Kódós szemekkel néztem a mozgó alakokra, bús eszméimet nem tudtam elűzni. Ki mentem az üvegházba — és ott egy székre döltem le — pihenni, aludni

Nem tudom meddig lehettem így — talán szunyadtam is — midőn egy kiméletes rázást éreztem karomon Cseryn titkár állt előttem.

— Szentimrey ur kéreit, hogy kegyeskedjek jönni, mert Lambertékkal a kis theázóba vonulnak vissza.

— Eh, — hagyjon jó lélek. Mondja, hogy gyöngölkedem — sziv-göréseim vannak. Lásna, szárnyasaggett n-adár vagyok én már — mondám balkaromra mutatva. — Igaz! szép tündérünknek mondhatja: „a polusi éjszakák nem oly hidegek, mint a guny Jó éjszakát! Majd ha az északi fény derengni kezd — — ébreszsen fel. Brrrrr! — Csakugyan fázom. Huh!

Cseryn sieve távozott, mintha kísértetet látott volna.

Evelin lankadva vissza döltem a kedves dombra — a sték karjára — s úgy maradtam

(Folytatása következik.)

Az 1882. évben tőkésített: 1. Az 1881. évi jávedelem fele, 1300 frt. — 2. Lederer Ábrahám úr alapítványa 1000 frt. — 3. Komócsy József úr alapítványa 100 frt. — 4. Tóth József kir. tanfelügyelő úr alapítványának I. részlete 10 frt. — 5. Rafay Károly alapítványa, VI. részlet, 10 frt.

Az 1883. évben tőkésített: 1. Az 1882. évi jávedelem fele, 1300 frt. — 2. Örlény János úr alapítványa 1000 frt. — 3. Bárany Ignác-fele alapítvány 432 frt 50 kr. — 4. Komócsy József úr alapítványa 100 frt. — 5. „Budapesti (budai) tanító-egylet” alapítványa 50 frt. — 6. Frey József úr alapítványa 50 frt. — 7. Tóth József kir. tanfelügyelő úr alapítványa, II. részlet, 10 frt. — 8. Rafay Károly alapítványa, VII. részlet, 10 frt.

Az 1884. évben tőkésített: 1. A győrvidéki tan.-egylet alapítványa 50 frt. — 2. Ó Felsőének, Urunknak és királyunknak alapítványa 1500 frt. — 3. Ngs. Tóth József 100 frtos alapítványának III. részlete 10 frt. — 4. Rafay Károly 100 frtos alapítványának VIII. részlete 10 frt. — 5. Az 1883. évi tiszta jávedelem fele, 1600 frt. — 6. Ngs. Röck Szilárd budapesti törvh. tag alapítványa, 1000 frt. — 7. Néhai Bujanovics Jánosné, szül. Koppi Mária alapítványa, 2000 frt. (Folytatása következik.)

Belföldi szemle.

— **A király a királynéval** tegnap utazott vissza Budapestről Bécsbe.

— **Tisza Kálmán életveszélyben.** A mult napi tüntetések alatt midőn Tisza Kálmán rendes kocsiján fiával együtt hazafelé hajtott, — a Fiume kövénél táján egy nagyobb néptömeg kocsija után rugaszkodott s azt fölhartóztatni akarta. A legválságosabb pillanatban érkeztek meg a lovas rendőrök, kik szétverték a tömeget s a miniszterelnök kocsiját egész a várba föl kísérték.

— **Römer Flóris** kanonok és a hírneves régészeti tudós — ki József főhercegnek is tanítója volt — f. hó 18-án Nagy-Váradon 74 éves korában elhalt. Temetése f. hó 20-án ment végbe rendkívül nagy részvét mellett.

— **Az országházban** a szenvedélyesség hullámai annyira föltornyosodtak, hogy ezen lelki állapot eredményeként kell tekintenünk azon rendkívüli eseményt mely ott f. hó 19-én d. u. 4 órakor lejátszódott. A szokatlanul hosszas ülés végeztével a képviselők a közönség hazamenőben voltak midőn a lümenök néhány tagja közt szóváltás támadt, mire többen odatesortorultak. Rohonczy Gedeon orsz. képviselő egy nála volt revolverrel egy fiatal embert czombján meglőtt. A fiatal embert kocsin szállították el szülői házába. — Ezen kinos esemény miatt oly izgatottságba jött a fővárosi lakosság, köztük az ifjúság, hogy az országházat nagy néptömegek fogták másnap körül s óriási zajjal tüntettek a jobb oldali képviselők ellen. Számos magán párbaj is keletkezett. A lövöldöző képv.elő kerületébe hazautazott hogy inzultusoktól meneküljön. Úgye a mentelmi bizottság elé került. Az eredményt kíváncsian várja a nép!

— **Névmagyarosítások.** A belügyministerium kimutatása szerint a mult második felében 546 névmagyarosítás fordult elő. Ezek közül 55% zsidó, 30% katolikus, 50% református, 4% evangélikus, 3% görög katolikus. Örvedetesen tapasztaltattott hogy a név változtatók történelmi nevezetességű családneveket igen csekély számban vettek föl.

Külföldi szemle.

— **Az antiszemita Bécsben.** A mult heti közsgtanács választások alkalmából 14 mandátum közül 9-et nyertek s a tanácsban most 26-an vannak. A választás óriási izgatottság közt folyt le.

— **Milán király** Budapestre utazott s itt ő felsége fogadta és udvari ebédre meghívta. A volt szerb király legközelebb Bécsbe majd ismét Konstantinápolyon át Jerusalemba utazni készül.

Helyi és vidéki hírek.

— **Név-napok.** Élénkséget idéztek föl társadalmi életünkben az Edék, Sándorok és Józsefek által megtartott névnap estélyek és ebédek; melyek közül mint értesültünk, legkimagaslóbb volt a Markovits József ügyvéd úr házána megtartott fényes estély!

— **Műkedvelői előadás.** A „közszégi kereskedelmi kör” f. é. husvéthétön két kitanú vigjáték színrehozatalát határozta, melyhez az előkészületek már folyamatban vannak. Egy előkelő urhölgynek közreműködése is kitalásba van helyezve és így remélni lehet, miként a minapi siker nem fog homályt szenvedni, desőt az egyesület babérainak száma szaporittatik. Melegen öhajjtuk!

— **A szombathelyi gazd. kiállítás** ügyében f. hó 11-én érkeztek tartatott, melyon szép számmal jelentek meg az orsz. gazd. egylet tagjai is. Általában élénk érdeklődés mellett állapították meg a kiállítási előkészületek s a kivitel részletei. A kiállítás f. é. szeptember 21-én fog megnyitattni.

— **Esküvő.** Dr. Bauer József jónová fiatal ügyvéd f. hó 20-án vezette oltárhoz Günsberger Anna kasszonyt Szt.-Gotthardtról.

— **Halálozás.** Lapunk szerkesztőjét szomorú családi bánat érte amennyiben anyai nagyatya Munka János Révkomáromban f. é. márczius 16-án hirtelen halállal elhunyt. A boldogult egyike volt Komárom legidősebb polgárainak; tagja volt az u. n. magyar polgári gárdának s a szabadságharcban a nemzeti őrseregnek. Egész élete végeig hűségesen viselte a magyar nemzeti öltözetet. Áldás emlékére!

† **Orend Károly** kir. járásbírósi telegkönyvi átalakító hivatalnok pár heti szenvedés után f. hó 20-án Kőszegen tüdőbajban elhalálozott. Özvegyet és 5 kiskorú árvt hagyva mag. után. Temetése élénk részvét mellett esütörtökön d. u. 3 órakor ment végbe. Béke poraira!

— **Hirdetmény.** Vas megye tek. törvényhatósági bizottsága által 19285/888 sz. alatt a külső eselédéknél, a szolgálat felmondásának s a kilépési napnak megállapítása tárgyában alkotott szabályrendelet ezennel közhírré tétetik, — s az a városház kapuján s alóli hivatalban 8 napon át közszemlére kitétetett. — A eseléd törvény 59. § következőleg így szól: „Mezei vagy külső eselédék azok, kik kizárólag vagy legalább főleg mezei gazdasági munkákra fogadtatnak föl”. — A fent hivatkozott szabályrendelet 9. §-a szerint a gazda a szolgálatba lépő s a szolgálatot elhagyni akaró eseléd szolgálati könyvét a városkapitányi hivatalban. büntetés terhe alatt bemutatni köteles. Kőszeg, 1889. márczius 16-án.

Tipka Ferencz,
városkapitány.

— **A szombathelyi kaszárnya** munkálatait újra föl vették; a télire téglákkal berakott ablakokat kibontogatták és úgy a belső munkálatokat mint a külépítkezéseket teljes erővel megkezdték. A tetőzetek esatornázása is erősen folyik és úgy látszik hogy ily erővel a kaszárnyába az őszre mégis be lehet költözni.

— **Roszléküseg.** Tompek János helybéli lakos a sáncz-utezában gyermekeit magára hagyta kik a tűzhely körül játszadoztak. Egyik 4 éves leánygyermek ruhája tüzet fogott és csakhamar égni s lángolni kezdett mire a többi gyermek megrémülve futott az apáért, ki az udvarban fát vágott, jelenve neki a szerencsétlenséget; mire a kannibálfajú apa azt üzente vissza „e-ak dögöljön a kolyók!” és nem is ment segítségére. A szomszédok a hír hallatára összefutottak s a gyermeket egy dézsa vízzel leöntötték; de a szegényke csakhamar iszonyú kínok közt meghalt. Az ilyen apa megérdemelné az élet fogytiglani nehéz börtönt!

— **Nyilvános köszönet.** Mindazon nemes lelkű emberbarátoknak, akik felejthetlen ferjem, boldogult Orend Károly telegkönyvi átalakítóak elhunyt alkalmából, gyámol és segély nélkül maradt elárvult gyermekeim segítségére és a temetői költségeknek fedezésére bennünket könyörödmányokkal támogatni kegyesek voltak: jelesül a szentgotthardi és kőszegi nagylelkű adakozóknak kiválóan dr. Galgóczy Emil szentgotthardi kir. járásbíró, főt. Michaelis Isidor ev. lelkész, Hechsinger Soma kőszegi kir. aljárásbíró, Docker János telegkönyvvezető és Korchnáros Gyula s. telegkönyvvezető uraknak mint gyűjtőknek ez uton egyenkint és együtt véve nálás köszönetet mondok a magam és gyermekeim nevében. Az ég áldása jutalmazza jótéteményeiket.
Tisztelettel

Özv. Orend-Károlyné.

— **Hirdetmény.** Folyó év elején Herman és Balázs budapesti tanácsok „Első budapesti felszólamlási és vizskerzeti iroda” czég alatt (Budapest, V. kerület Sas-utca, 13. sz. I. emeleten) irodát nyitottak, mely házagptóló vállalatnak igérkezik. Célja ezen irodának nagy-kereskedők, gyárosok, nagy-iparosok, szállítók és mindazoknak, kik árukat továbbítanak vagy kapnak, úgy vasuton, vagy gőzhajón, mint póstin, összes az áruszállítás körül előforduló bármely felszólamlását vagy vizskerzeti beadványát elvégezni. E célból a három éven belüli összes fuvarleveleket és vevényeket úgy a bel- mint a külföldről utánszámlája s ez által módot nyújt arra, hogy az esetleges téves számításokból eredő túlfizetések visszatérüljenek. Tekintve, hogy ezen czég a megogyezés tárgyát képező díjazást csak utólag a már teljesített munkáért követeli, ajánljuk az érdekeltekreink figyelmébe. Sopron, 1889. márczius 5-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Hirdetmény.** A bécsi es. s kir. posta- és távirtdi-igazgatóság az 1885. évben kiadott azon munkának, mely a bécsi posta-hivataloknak, utazóknak, utaknak, tereknek és szállodáknak jegyzékét tartalmazza, hogy egyeszt Bécsbe és környékére irányított postaküldeményeknek helyes megjelölését; másrészt azoknak helyes és gyors kézbesítését megkönnyítse, — új kiadását esközölte. Ezen jegyzék a fentnevezett igazgatóságnál kapható és egy-egy példány ára 7 kr. Miután az említett jegyzék ezen kamara véleménye szerint kereskedelemre és forgalomra nézve nem csekély jelentőséggel bír, erre a közönség figyelmét ezennel felhívja. Sopron, 1889. évi márczius hó 18-án.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

— **Időjárásunk.** A holdtölte megváltoztatta az időt, amennyiben vasárnapon és hétfőn a nap ereje elolvastta minden havunkat; szerdán erős és szokatlanul hűvös déli szélvihar vonult át vidékünkön, mely estig tartott; esütörtökön virradóra esett az eső, mely azonban elhúzódván, melegebb lett s e napon délben volt az idej első jégeső, a mi pár percig tartott. Benedek napja meghozta a tavaszi enyhe légáramlatot s az elesztő melegebb napsugarakat, miket minden szerves lény örömmel üdvözöl!

— **Az egészséges vér hogy mily hatással van az emberi testre,** azzal a nagy közönség meg igen keveset törődik. Nem tudják, hogy igen sok bajnak a rossz, a nem kellőleg képződött vér a szülő oka. Azoknak, a kik vérszegénység, vértörlülés, sápkór, bőrkütiések, aranyeres bajok miatt panaszkodnak, arról kellene gondoskodniok, hogy rendes emésztés s táplálkozás által véreket erősítsék. Ily esetekben, köztudomás szerint, Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdacsei, melyek a gyógyszertárakban dobozonkint 70 kr. kaphatók, nagybecsű szolgálatot tesznek s különösen a nők is kellemes hatásuk miatt minden egyéb szernél többre becsülik. De mindíg, különösen a keresztnevre ügyelve, kell kérni a Brandt Richard gyógyszerész-fele svájci labdacsokat, mert a családásig hiven

utánzott s hasonló névvel ellátott labdacsokat is árulnak. Szorosan ahhoz tartuk magunkat: hogy, védőjegyük minden valódi doboz címlapján egy felér kereszt vörös mezőben s ez elnevezés: Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdacsei, található. Minden más fajta dobozt vissza kell utasítani.

— **Dr. Rosas élet-balzsama** különösen alkalmas étvágyhiány, vérzések, székrekedések, gyomorgörcs gyomorromlat eseteiben valamint a legkülönbölegbb gyomor-bajoknál. Fragner B. gyógyszertárában és minden nagyobb gyógyszertárban kapható.

— **A meggyőződés hatalma.** Tiszta bizonyítékok meggyőzik a közönséget, hogy Warner Safe Cureja az egyedüli eredménydús gyógyszer a veae és májbajokban és minden hasontermészetű betegségekben, mint a rheuma, köszvény, vízbetegség gyomorbajokban. — Az emberiség legnagyobb része a fenti bajok egyik-másika által sújtatik leginkább. — Minden családnál, mely egészségét nagyra becsüli Warner Safe Cureje mindig szükséges kézi gyógyszer. — Maguk az orvosok is midőn egyéb szerek hiányzanak ezt az orvosságot alkalmazzák. — Ezeket szerettek már az által gyógyulást. Minden kétely az alábbi bizonyítványok által kizáratik: „Warner Safe Cureje az én és több ismerősöm családjában jó eredménynyel használtatik és arról személyesen bizonyosítot tenni kész vagyok. Sild Rudolf Bécsben”. — „Kitelességemnek ismerem nyilvános hírlát mondani Warner Safe Cure orvossága gyógyhatása miatt, mely engemet máj-veae és gyomor-bajomból teljesen kiépítet, noha két éven át nagyobb részt ágyban fekvő beteg voltam. A kezelő orvosok tanács nélkül álltak és segíteni nem bírtak Prasek János vendéglős Pehery Csehországban. — Örömmel tudatom hogy köszvényem és görcseim a Safe Cure használata folytán megszűntek. Bene Ivan Pakson. — Egy Bright-féle vesebajban szenvedő Warner Safe Cureja fölhasználásával meggyógyítottam. Dr. Kirz Gyula Etuzonban. — Warner Safe Cure használata által kitünő eredményre jutottam. Seff Lipót esk. közjegyző, Karlovitz Csehország. — Gögebajban a Safe Curet sikeresen használtam. Zaranski Stanislo esk. főtörv. segéd hivatali igazgató Krakóban. — Mindenkinék ajánlhatom a Safe Cure használatát. Májdagyanat, étvágyhiány, jobb oldali szűrő fájdalmak stb. betegségből Warnernek ezen szere kigyógyított Brandl divatárusnő Königsbergben. — Igasságosan kimondhatom, hogy miután semmifele gyógyszer már nem használt, Warner Safe Cureje kigyógyított. Ellicher János Bécsben. — Warner Safe Cureje nálam kitünő eredményű. Barosz László lelkész Szeged. — Öt éves gyomorbajomból Warner Safe Cureje teljesen kigyógyított Barusca Narodny Pilgramban. — Mindenkinék ajánlhatom Warner Safe Cure gyógyszerét vertisztításra, valamint szívdobogás és főfájás ellen mikből ezáltal meggyógyultam. Iljevic Katalin Belgrádban. — Kapható e szer Pozsonyban a Salvator gyógyszertárban.

Irodalmi Csarnok.

Utazásaimból.

III.

(Folytatás és vége.)

Néhány szót is megtanult; a parkban s a konyhán holmi apró foglalkozások körül nagy ügyességre tett szert.

A kertész igen megszerette. Segített néki mindenben: vizet, fát hordott; a taliga, ásó, fejsze, ezek voltak legkedvesebb munka-eszközei.

Víz emberünk némelyek szerint egy, mások szerint két évig tartózkodott a kapuvári várkastélyban haladva korbán s ügyességben. Senki nem tartott attól, hogy megszökik; miért is már nem igen ügyeltek rá.

Ismét elközelt a tavasz. A nap jótékony sugarai megtörték a jegurkolatot, mely a különben nagy zúgással tova rohanó Rába egy időre elnémítá.

A hegyi vizektől megdagadt Rába zúgása most oly kellemesen érinté a parkban szorgoskodó kis fickóknak füleit, hogy honvágya ah! kedves vízi hazája iránti hön lángoló szeretete teljes mértékben, megfékezhetetlenül felebredt — oh! itt az alkalom visszatérhetni őseimhez, itt a szabadság, egy ugrás s vége a szárazföldi nyűgnek!

Egy ugrás a hideg elembe s emberünk eltűnt, el — örökre! —

Senki többé nem látta! Bejárták az egész hanyásgot; keresgéltek mindenfelé, de hiába volt minden fáradozás. Zöld dolmányának és piros nadrágjának maradványait ott találták a Rába partján s bent az éger erdőben. A halászkok s vadászok még sokáig keresék a vízi embert; végre ők is megnyugodtak a sors intézkedésén.

1834-ben*) Ossly községben élt egy száz éves öreg halász, ki a történetekre nagyon jól emlékezett. Mások szerint még a hatvanas években is voltak, kiknek e dolgról biztos tudomásuk volt.

Egyébként a kapuvári plebánia hivatal anyakönyvében e szavak találhatóak:

„Anno 1749 17. Mart. baptisatus est sub conditione puer demens, repertus in Sylva Eger, Stephanus circiter 8 annorum.”**)

Némelyek szerint e szavak is találhatóak ugyanott: „... cuius patrini Michael Hochsinger, Anna Maria Meznerein.”***) A vízi ember tehát „Istvánra” kereszteltetett; vezetékneve pedig, mivel a hanyásában találták, „Hany” lett. „Hany Istók” volt tehát a híres vízi ember.

Ugyancsak a kapuvári politikai hatóság helyiségeiben található egy emlékkönyv, melyben „Hany Istókról” említés tétetik.****)

Ismét egy más versis így hangzik:

*) Így jegyzi meg Botkorschek u. o.
**) 1749. évi márcz. 17-én kereszteltetett meg egy az égererdőben feltalált körülbelül 8 éves hülle gyermek — Istvánra.
***) Keresztcsülő M. H., A. M. M.
****) Sokan állítják, sokan tagadják.

Hany Istók az eszterházi — tehát nem a kapu-
vári — házaszámot öt tagja által az 1780-as években
találtatott a somogyi töltés jobb oldalán levő „hany-
moesárban. A kifogott fiu látszatra 11 éves volt. Teste
halpikkelyekkel volt fedve. Fején haj nem volt, hanem
kékes pikkelyek. Fülkagylói a fejbőrhez növe, láb és
kezujjai testszinü uszhártyával voltak összenöve. Bőre
testszinü volt; orra széles és lapos; szemei sárgák; fo-
gai hófehérék és aprók voltak. Teste jól volt kifejűd-
ve; végtagjai a törzshöz mérten arányosak, izmosak.
Hangja rőfögösszerű. Eleinte az eszterházi, később a
kapuvári várkastélyban tartották.

Itt jól érezte magát. Mindenki megszerette. Egy
nagy ebéd alkalmával ki akarván fejezni gazdája — a
tisztartó — iránti szeretetét, egy kendő békát dobott
az asztalra s kifutott. A cselédség utána s becsületesen
elvitte, mit a kis Istók annyira szívére vett, hogy leg-
ott beleugrott a Rábába s elúnt. §)

Hany Istók életnagyságban — fából — látható az
eszterházi várban.

Bármiként legyen egyébként a dolog, annyi bizo-
nyos, hogy Hany Istók élt és uralkodott bár rövid ideig.
Honnét jött, hova ment: nagy kérdés.

Igazán kár, hogy Istók sógorunk előbb nem tanult
meg beszélni. Mily érdekes dolgokat beszélt volna nekünk
vizi honáról, annak alkotmányáról stb. stb!

Ajánlom a kedves olvasónak, ha valamikor Kapu-
vár vidékére vetődik, győződjék meg a mennyire le-
het e tényről.

Irja: Kelemen.

§) Ez némelyek szerint 1786. okt. 26-án történt. Minő ala-
pon állítják ez évszámot, nem tudni.

Irodalom.

Budapesti Hírlap.

(Szerkesztők és lapulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő)

A „Budapesti Hírlap“ a lefolyt hetek politikai vi-
haraiban, küzdelmeiben jobban bebizonyította, mint valaha, hogy
merészen lobogtatott zászlaján az az egyetlen jelszó áll: **magyar-
ság.** Lángoló szavai, mely két napról-napra kibocsátott, élénk viz-
hangot keltettek az országban, s fokozták a „Budapesti Hír-
lap“ népszerűségét; elterjedését pedig eddig páratlan fokra
emelték. A „Budapesti Hírlap“, máris olvasói közt találja
az ország legkiválóbb intelligenciáját, mely megértette, hogy e
lapban a magyar nemzeti politika nyer legprezansabb
kifejezést. A „Budapesti Hírlap“ sikerének egyéb ténye-
zői a régiék maradnak: a kitűnően szervezett szerkesztőség, s a
közönségnek gyors és hű kiszolgálása, tekintet nélkül a költsé-
gekre. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszer-
esen levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati
szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy e mond-
hatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog anélkül,
hogy a „Budapesti Hírlap“ arról rögtön ne adjon hű és kimerítő
tudósítást. A „Budapesti Hírlap“ politikai cikkei Kaas Ivor
báró, Rákosi Jenő, Grünvald Béla, Balogh Pál írják más kiváló
hazai publicistákkal híven a lap független, magyar, párt-
érdekeket nem, csak nemzeti érdekeket ismerő szelle-
méhez. **Politikai hírei** széleskörű összeköttetések alap-
ján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési
tudósításokat a gyorsiról jegyzetek alapján szerkeszti s az **ülési
külsőségeit vidám csevegésekben tárgyalja.** Magyarország politikai
és közéleti felől távirati értesülésekkel látunk el rendszeres levelezők
minőkkel minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap.
Európa összes metropolisaiban Londontól Konstantinápolyig saját
tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az
elektromos dróton oda futó híreket rögtön megtáviratozzák. A
külföldi rendszeres tudósítókon kívül minden fontosabb esemény
felől a szerkesztőség külön kiküldetésű tagjai adnak
gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hírlap“ e célokra havonként
oly összeget fordít, mint a mennyi ezelőtt 10 évvel még egy-egy
hírlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a
legjobb, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak.
A „Budapesti Hírlap“ **Tárcarovata** a lapnak
egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon
előkelő színvonalán. A **közzgazdasági rovatban** a magyar
gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja
mindazt, a mi tájékozására szükséges. A **regénycsarnokban** csak
kiváló írók legújabb műveit közölik. — Az előfizetési
feltételei: Egész évre 14 frt., félévre 7 frt., negyedévre 3
frt 50 kr., egy órára 1 frt 20 kr. Az előfizetésektől vidékről legelő-
szerűben postautalvánnyal eszközölhetők következő cím alatt:
A „Budapesti Hírlap“ kádó-hivatalának, IV. kerület, kalap-utca
16. szám.

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen betegségek esetek-
ben lehet megismerni és ez okból jönnek Richter kiadó
intézetéhez a legszívesebben köszönőiratok „A Betegbarát“
címmel, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a
szerencsés meggyógyultak hozzányomatott értesítései
bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly
beteg is **gyógyulást nyertek**, a kik már minden reményt
feladtak. E könyv, melyben **húszéves** tapasztalat eredményei
vannak letéve megérdemli a **legkomolyabb figyelembevételt**
minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e
becses könyvet megszerzeni óhajtja az írja egyszerűen egy
levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarát“ és pontos
címet s címzeze a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe
Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

Szerkesztői üzenetek.

— F. I. Ujabb tárgy kidolgozását remélem és
E—y és P. D. J. urak közreműködését kérem. — S.
K. A hírek már kifogytak? — Cs. K. Számítottam a
találkozásra; mi oka a nem jövetelnek s hogy értesítést
se kaptam?! — Poétáinknak. Tavaszodik s mégis meg-
vannak dermedve a lantok húrjai? jó lesz a kandallóhoz
közelebb ülni talán; vagy nektárral kengetni a lantot;
azután hadd szólják az a eszdes, vagy viharos!

Felelős szerkesztő: Csorba Géza.

Kiadó-laputalajdonos: Feigl Gyula.

404/88.

Arverési hirdetményi kivonat.

A községi kir. járásbíróság mint telekkönyvi ha-
tóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak
Haubenwallner Antal lékai lakos végrehajtást
szenvető elleni 134 frt. 14 kr. tőkekövetelés és járul-
lékai iránti végrehajtási ügyében a községi kir. járás-
bíróóság területén levő **Léka** község határában fekvő a
lékai 7 sz. tjkbe felvett A. L. sz. 2—10 alatti 1/8
telekre 315 frtban ezenel megállapított kikiáltási ár-
ban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb meg-
jelölt ingatlan

**1889-ik évi április hó 14-ik nap-
ján délelőtti 10 órakor**

Lékán a község házában megtartandó nyilvános árve-
résen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékoztok tartoznak az ingatlan
becsarának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX.
t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazság-
ügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes
értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek
a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabály-
szerű elismervényt átszolgáltattai.

Kelt Kőszegen, 1888 ik évi július hó 13-ik napján.
A községi királyi járásbíróóság mint tkönyvi hatóság.

Hochsinger,

kir. aljárásbíró.

H I R D E T É S E K.

Ügyvédi iroda-áthelyezés.

Van szerencsém t. ügyfeleimet és a n. e.
közönséget értesíteni hogy:

ügyvédi irodámat

f. é. április 1-től fogva császár-utca és te-
mető-utca sarkán Marton-fele házba (I. eme-
let) áthelyezem.

Dr. Stúr Lajos.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta a főtisztelendő és kegyes ,Benedek-rendü' szerzetesektől

Soulac-i apátság Girondeban.
Prior: Dom Magelonne.
2 arany érem:
Brüssel 1880 — London 1884
A legmagasabb kitüntések.
Feltalál: **1373-ban** Pier. Boursaud
attott: **Prior által.**
A főtisztelendő és ke-
gyes „Benedek-rendü'-ek
fog-elixirjének minden-
nap használata, — egy
pár eszppny adag egy
pohár vízben — meg-
akadályozza a lyukas
fog képződését és meg-
gyógyítja a lyukas fogat,
melynek fehér fénny és szilárdságot
kölesz, s a mellett a foghúst erő-
síti és épen tartja.
Olvasóinknak tehát tényleg szolgál-
latot teszünk, a midőn figyelmüket
ezen régi és hasznos készítményre
felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer
és egyedüli óvszer a fogfájás ellen.
Ház alapítottat: 1807-ben. **SEGUIN** Bordeaux 106 és 108,
Főügynök: **SEGUIN** Rue Croix de Sequey.
Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-keres-
kedésben, gyógyszerárú-kereskedésben és gyógyszerárú-
(drogue) kereskedésben.

Üzlet-megnyitás.

Alólírott ajánlja magát Kőszeg és vidéke m. t. közönségének
becses figyelmébe mint

férfi- és fiu-öltöny készítő

minden nemben és divatban, katonai, polgári, női- és férfi-öltönyök
és bármiféle felső ruhák szabására és megcsinálására a legújabb divat
szerint s igen jutányos árak mellett. Minél számosabb megrendelésért esd

Windisch Vincze,

Kőszeg 1889. márczius hó. szabómester,
Városhör 80. (Horváth féle házban.)

2264. 2273 sz.
1889.

Hirdetmény.

A szombathelyi kir. törvényszék részéről
közhírré tétetik, hogy

Pfeffel János

községi kir. közjegyző irodáját
1889-ik évi mártius hó 9-én
nyitotta meg.

Szombathelyen a kir. törvényszéknek 1889.
évi márczius 9-én tartott ülésében.

Hodász Gábor, **Zsitvay Leo,**
jegyző. elnök.

Gyors és biztos segítség gyomorbajok s azok következményei ellen.

Az egészség fentartására, az életnedvek s ennek folytán
a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való fentartására és
a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a
már is mindenütt ismeretes és kedvelt

életbalzsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalzsam a legjobb s leggyógyhatásosb gyógy-
fűvekből a leggondosabban van készítve s különösen minden
emésztési bajok, gyomorgöres, étvágyhiány, savanyus f. lbűfő-
gés, vértúlulás, aranyeres bajok stb. stb. ellen teljesen hatha-
tósnak bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen élet-
balzsam egy bebizonyult, megbízható háziszerevé lett a népek.
Ára egy nagy üveggel 1 frt. kis üveggel 50 kr. Elismerő
iratok ezrei bárkinék betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett,
mindenkit figyelmeztetek, hogy
az egyedül általam az eredeti utasítás szer-
int készített „Dr. ROSA-fele életbalzsam“
minden üvecskéje kék burkba van cso-
magolva, melynek hosszoldalain „Dr. ROSA
életbalzsama a „fekete sashoz“ cím-
zett gyógyszerárúból, FRAGNER B. Praga
205—III.“ német, cseh, magyar és francia
nyelven olvasható, széles felein pedig az
ide nyomott védjegy látható.

Dr. ROSA életbalzsama valódián kapható csak
a készítő

FRAGNER B.
főraktárában, gyógyszerárú a „fekete sashoz“ Prágában
205—III. és BUDAPESTEN Török József úr gyógyszerésznél,
király-utca 12. sz. Budai Emil úr városi gyógyszerárúban a
Városház-téren.

Az osztrák-magyar monarchia minden na-
gyobb gyógyszerárúban van raktár ezen
életbalzsamból.

Ugyanott kapható.

„prágai általános házi-kenőcs“,

több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer minden-
féle gyuladások, sebek és gennyedések ellen. Ezen kenőcs
biztos eredménnyel használható a női emő gyuladásánál, a
tej tespedésénél s az emő megkeményedésénél szűléskor, ke-
levényél, vérdaganatoknál, genyes fadadékoknál, pokolvárnál,
körömgöknél, az ugynevezett körömféregnél, elkeményedések-
nél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsirdaganatoknál,
érzékeny tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, elke-
ményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s
ahol már gennyedés mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb
idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kiéretti és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben

Óvás! Miatán a prágai általá-
nos házi-kenőcsöt sokszor
utánozzák, mindenkit figyelmeztetek,
hogy ez eredeti utasítás szerint csak
nálam lesz készítve, s csak akkor
valódi, ha a sárka ércszelence,
melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9
nyelven nyomvák) és kék kartonba, melyen az ide nyomott
védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyosabb, számtalan
próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehézhallás
kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetség vissza-
nyerésére. Egy üveg ára 1 frt.